

Ózdi Szociális Szövetkezet

Üzleti Terv

Készítette:
ÓZDSZOLG Nonprofit Kft

2013. szeptember 1.

1. A szociális szövetkezeti forma

A szociális gazdaság piaci, illetve üzleti szektora lényegében szövetkezetekből és önszegélyező társaságokból, szövetkezetek, önszegélyező társaságok és egyéb szociális gazdasági szervezetek által ellenőrzött üzleti csoportokból áll. A szociális szövetkezetek a szociális – közösségi – gazdaság egyik megjelenési formája. Azon magánjellegű, formális keretek között szervezett vállalkozások csoportja, melyek döntéshozatali szabadsággal és önkéntes tagsággal rendelkeznek. A tagok szükségleteiknek piacon keresztül, áruk előállítás, szolgáltatásnyújtás, illetve biztosítás és finanszírozás nyújtása révén történő kielégítése érdekében hozták létre. Továbbá amelyek esetében a döntéshozatal, valamint bárminemű nyereség és többlet tagok közötti elosztása nem kapcsolódik közvetlenül a tagok által befektetett tőkéhez, illetve befizetett díjhoz, és amelyek esetében minden tag egy szavazattal rendelkezik. A szociális gazdaság továbbá magában foglal olyan magánjellegű, formális keretek között szervezett, döntéshozatali szabadsággal és önkéntes tagsággal rendelkező szervezeteket, amelyek nem piaci jellegű szolgáltatásokat nyújtanak háztartások részére, és amelyeknek esetleges nyereségtöbbletét nem sajátíthatják ki az őket létrehozó, ellenőrző vagy finanszírozó pénzügyi szereplők.

Az Országgyűlés felismerve, hogy a szövetkezeti forma nagymértékben képes társadalmi erőforrásokat mozgásba hozni, az elkülönült gazdasági szereplők helyzetét megerősíteni, közösségi szükségleteket kielégíteni, ösztönözni kívánja a szövetkezést és állami eszközökkel támogatást kíván nyújtani a szövetkezeti mozgalom továbbfejlődéséhez, a szövetkezetekről szóló többször módosított 2006. évi X. törvénnyel. A törvény értelmében a szövetkezet az alapszabályban meghatározott összegű részjegytőkével alapított, a nyitott tagság és a változó tőke elvei szerint működő, jogi személyiséggel rendelkező szervezet, amelynek célja a tagjai gazdasági, valamint más társadalmi (kulturális, oktatási, szociális, egészségügyi) szükségletei kielégítésének elősegítése. A szociális szövetkezet ezen túlmenően olyan szövetkezet, amelynek célja a hátrányos helyzetben lévő tagjai számára munkafeltételek teremtése, valamint szociális helyzetük javításának egyéb módon történő elősegítése.

A szociális szövetkezetnek természetes személy tagjain kívül helyi önkormányzat vagy nemzetiségi önkormányzat, illetve ezek jogi személyiségű társulása, továbbá jogszabályban meghatározott karitatív tevékenységet ellátó közhasznú jogállású szervezet is lehet a tagja.

A szociális szövetkezet megnevezésétől eltérően nem csak szociális tevékenységek végzésére lehet létrehozni, és tagjai sem kizárólag munkanélküliek és hátrányos helyzetben élő személyek lehetnek. A szociális szövetkezet olyan speciális gazdálkodó (és nem nonprofit) szervezet, amely ötvözi a gazdasági társaságok és társadalmi szervezetek előnyeit, mert a hátrányos helyzetűeknek biztosít munkalehetőséget, és olyan szükségletek kielégítésére törekszik, melyet a piacgazdaság nem tud felvállalni. Szociális szövetkezetek alakulhatnak például háztartásban ellátandó munkák kiváltására, személyi, szociális, oktatási és kulturális szolgáltatások, háziipari vagy kisipari szolgáltatások, termelési, feldolgozó tevékenység végzésére, továbbá minden olyan közfeladat ellátására, melynek végzésére ellátási szerződés köthető az állammal. A munkanélküliség kezelésében, a foglalkoztatás elősegítésében a szociális szövetkezeti forma előrelépést jelenthet.

A szociális szövetkezet megalapításához legalább 7 természetes személyre van szükség. Minimálisan 7 fő azért szükséges az alapításhoz és a törvényes működéshez, hogy a szövetkezet testületi szerveit (igazgatóság, felügyelő bizottság) létre lehessen hozni, valamint, hogy a testületek tagjaira vonatkozó személyi összeférhetlenségek is kiküszöbölhetőek legyenek. Gazdasági társaság, társadalmi szervezet nem lehet szociális szövetkezet alapító tagja és a működés során sem válhat taggá. (Ennek okán nem kerülhet arra sor, hogy az ÓZDSZOLG Nonprofit Kft alakítsa meg a szociális szövetkezetet.)

A tagok kötelesek a szövetkezet tevékenységében személyesen közreműködni, ez a kötelezettség valamennyi tagra kiterjed. A szövetkezet által szervezett munkavégzés megvalósulhat munkaviszonyban, megbízási vagy vállalkozási jogviszonyban, önkéntes jogviszonyban (ellenérték nélkül), egyszerűsített foglalkoztatás keretében. A személyes közreműködés módozatait az alapszabályban kell meghatározni.

A törvény értelmében, ha a szövetkezeti tagok száma 50 főnél kevesebb, az Alapszabály igazgatóság helyett lehetővé teheti ügyvezető elnök választását, aki az igazgatóság hatáskörében egyszemélyben jár el.

Az Ózdi Szociális Szövetkezet esetében az alapszabályban kívánjuk meghatározni, hogy az ügyvezető elnök, valamint a három főből álló felügyelő bizottság tagjai munkavégzésüket önkéntes jogviszonyban kívánják folytatni.

A szövetkezeti tag vagyoni hozzájárulását, illetve az erre vonatkozó kötelezettségvállalását a részjegy jeleníti meg. A törvény az alapszabályra bízva, milyen összegben állapítja meg a részjegy legkisebb mértékét, így tekintettel lehetnek a szövetkezetet alapító tagok vagyoni helyzetére. Az Ózdi Szociális Szövetkezet esetében a részjegy névértékét 10 000 Ft-ban, azaz tízezer forintban kívánjuk megállapítani. A törvény a szövetkezet alapításához kötelező tőkeminimumot nem állapít meg. Legalább egy részjegy jegyzése minden tag részére kötelező. A részjegyek névértéke csak azonos összegű lehet. A részjegy másra, mint a szövetkezet tagjára, nem ruházható át. Kívülálló tehát csak azt követően jogosult a szövetkezeti részjegy megszerzésére (másik tag részjegyének, vagy a részjegytőke megemelésével keletkező részjegyeknek a megvásárlására), ha sikeresen kérelmezte felvételét a szövetkezetbe. A részjegy örökölhető, de az örökös nem válik a törvény erejénél fogva a szövetkezet tagjává, csak akkor, ha írásban kéri felvételét.

A törvény értelmében a szövetkezet tagja - ha tagsági jogviszonya legalább 1 éve fennáll - a szövetkezetnek kamatmentesen vagy kamat ellenében kölcsönt nyújthat (tagi kölcsön), ha az alapszabályban meghatározott kötelező vagyoni hozzájárulását már teljesítette. A szövetkezet számára nyújtott tagi kölcsönt csak a szövetkezet céljainak megvalósítására szabad felhasználni. A tagi kölcsönök együttes összege nem haladhatja meg a saját tőke kétszeresét. Tagi kölcsön nyújtása esetén a szövetkezet és a tag közötti megállapodást közokiratba vagy teljes bizonyító erejű magánokiratba kell foglalni.

2. A STARTMUNKA mintaprogramhoz történő kapcsolódás

A Belügyminisztérium Közfoglalkoztatási Helyettes Államtitkárság Szociális Szövetkezetek Programkoordinációs Iroda előzetes felmérései alapján a Belügyminisztérium az új típusú szociális szövetkezetek jövőbeni működésének elősegítése céljából a 2013. évi kistérségi startmunka mintaprogramokhoz kiegészítő támogatást biztosít. A támogatás nyújtásának feltétele, hogy a település 2013. évben igazoltan részt vesz a kistérségi startmunka mintaprogram értékteremtő programelemében, amelyet – részben vagy egészben – szociális szövetkezetben folytat tovább, valamint szociális szövetkezet alapítását tervezi, illetve az önkormányzat és legalább két közfoglalkoztatott részvételével már megalapította.

Az ÓZDSZOLG Nonprofit Kft 2013. évben megvalósításra kerülő Energiaerdők és hagyományos erdők gondozása, szociális tűzép működtetése és elhanyagolt önkormányzati területek rendezése elnevezésű startmunka mintaprogramjának kiegészítésére előzetes egyeztetés alapján 2013. július 15-én kérelmet nyújtott be, amely támogatási igényt a Belügyminisztérium Közfoglalkoztatási Helyettes Államtitkársága teljes körűen támogatja.

Megvalósítás alatt lévő Startmunka programunk az alábbi négy pillérből tevődik össze, ehhez kapcsolódik ötödik elemként a levendulatermesztés.

1. Energia erdők gondozása,
2. Önkormányzati, ügynevezett hagyományos erdőink ápolása,
3. Szociális tűzép működtetése,
4. Elhanyagolt önkormányzati területek rendbetétele,
5. Levendula termesztés.

Célunk egy levendula ültetvény anyatelep telepítése egy hektárnyi területen, amely terveink szerint a szaporítóanyagot szolgáltatná a 2013. évet követő években telepítendő ültetvényekhez. Feladatok: az egy hektárnyi terület kijelölése, majd a vagyon megóvás érdekében a körbe kerítése. Az ültetéshez szükséges talaj-előkészítő munkálatok elvégzése, amely a jelenleg futó projektünk keretében kerül megvalósításra. A talaj-

előkészítő munkálatok után következik a levendula tövek elültetése, gondozása, majd a következő év tavaszán a szaporítóanyag leszedésével és elültetésével az újabb ültetvény kialakítása.

3. Szociális szövetkezet fő tevékenysége: a levendulatermesztés

A levendula: Hazánkban az angol és a francia levendulát termesztik hagyományosan. Az előbbi magasabb, 40-50 centiméteres szárú, míg a francia levendula 30 centiméter magasra nő. Magyarországon Tihanyban telepítették az első komoly levendula ültetvény, a kolostorkertek kedvelt növényének másik nagy „lelőhelye” Pannonhalma.

A levendula napos, meleg, védett helyen érzi jól magát, ahol a tövek 15–20 évig is elélhetnek. Ideális esetben a talaja kissé lúgos, bár nem tartozik a kényes növények közé. Jól tűri a szárazságot is, és nem kíván különösebb gondozást, de meghálálja, ha évente egyszer 4 centiméter vastagon komposzttal a talaj fedésre kerül.

Az anyaültetvény létrehozásának költsége: A megfelelő talaj előkészítés után kilencezer darab levendulatő telepítése szükséges, mely később anyatelepként funkcionál. Az anyatelep (melyet kerítéssel is kívánunk védeni) létrehozása az anyagköltségekkel együtt eléri a 4 millió forintot, amelyre a startmunka mintaprogram kiegészítéseként kérelmezett vissza nem térítendő támogatás nyújthat fedezetet.

Szaporítás: A levendulát a legegyszerűbben feltöltéses bujtással és tőosztással szaporíthatjuk, de dugványozással, a francia levendula esetében pedig magról szaporítással is sikerrel járhatunk. Ha zölddugványról szaporítunk, a dugványokat homok és érett komposztföld azonos arányú keverékébe kell ültetnünk, lehetőleg árnyékos helyre, így fejlődnek a legjobban a kis tövek, amelyek könnyen gyökeret eresztenek. Márciusban magról javasolt vetni. A kikelt növénykéket át tűzdeljük kis cserepekbe, majd a palántákat májusban lehet kiültetni. A tő- és sortávolság kis bokroknál 40-50 cm, nagy termetű növénynél 100 cm lehet. A második évben már teremnek a levendulatövek, teljes szépségük pedig a 3-4. évre teljesedik ki.

Az ültetvény hozama: A levendulaolajat gőz desztillációval nyerik ki a virágokból: 160-170 fokos szárazgőzben, 3 köbméteres üstökben „párolják” a levendulát, a pálinkafőzésnél is használt módszerrel. Egy üstbe 4-5 mázsa virág fér, ebből 2-3 liter olaj nyerhető. Minden cseppje kincset ér, s nemcsak áldásos hatása miatt: egy liter levendulaolaj nagykereskedelmi ára 30–35 ezer forint. Hibrid levendulából hektáronként 70 kg olaj is nyerhető, amelynek összes értéke 2,5 millió forint.

Felhasználása: A levendula elsősorban a kozmetikai ipar alapanyaga, de a feltörekvő gyógynövény piac közkedvelt növénye is. Fogyasztható teaként szárított formában, de gyakoribb felhasználási módja az illóolaj. A levendula tőlünk nyugatra kedvelt fűszernövénynek is számít.

A levendula egészségünkre, érzéseinkre, hangulatunkra, környezetünkre közvetlenül gyakorolt kedvező hatásait sokféleképpen felhasználhatjuk, sokféle módon alkalmazhatjuk: a friss és száraz virágokat általános illatosítóként, valamint önállóan vagy más növényekkel díszítésre a virágkötészetben. Készíthetők belőle színes, illatos virágkeverékek is. Gyógyteák főzhetők a friss és szárított virágból közvetlen fogyasztásra (belsőleg) és erősebb teák külső használatra. Teának a bármikor szedhető friss levele is alkalmas. Gyógyfürdőt készíthetünk belőle a virágját és a levelét a forró vízszugár alatt a vízben áztatva. A mediterrán konyha a levelét fűszerként is hasznosítja, virágjával édességeket lehet ízesíteni. A szervezetünkre gyakorolt jótékony hatásait illóolajával tudjuk leghatásosabban előhívni. Változatosan alkalmazhatjuk általános illatosítónak és aromaterápiákban. Felhasználhatjuk különféle aromamasszázsoknál, aromafürdőkben. Az egyes alkalmazásoknál az illatanyagoknak a szervezet nagy részére, egészére is lehet befolyása, többféle hatás is érvényesülhet.

Szociális szövetkezetünk célja egy olyan 11 hektáros levendula ültetvény telepítése, amelynek termővé fordulása után a szövetkezet képes lenne jó minőségű levendulaolaj, szárított levendula illetve egyéb a fentiekben felsorolt levendulából készíthető termék előállítására és értékesítésére.

Terveink szerint ennek megvalósítása több lépcsőben zajlik. Az első évben történhet egy olyan levendula ültetvény anyatelep telepítése egy hektárnyi területen, amely terveink szerint a szaporítóanyagot biztosítja a következő években telepítendő ültetvényekhez. Így

a levendula tövek beszerzése egyszeri, 3,5 millió forintos költséget jelent, ültetvényünk szaporítóanyag tekintetében a következő években teljesen önellátó lehet. Az egy hektár beültetéséhez, a megfelelő talaj előkészítő munkálatok elvégzése után, az első évben a startmunka mintaprogramban foglalkoztatott közfoglalkoztatottak biztosítják a munkaerőt.

A második lépcsőfokot egy újabb, két hektáros terület művelésbe vonása jelenti a következő év tavaszán. Ezt a két hektárt a talaj előkészítő munkálatok után az előző évben telepített növényekből származó szaporítóanyaggal kívánjuk beültetni, így már összesen 3 hektáron folyhat a gazdálkodás. A levendula tövek ideális növekedéshez feltétlenül szükséges a megfelelő trágyázás biztosítása, így ettől az évtől szintén be kell tervezni a levendula földek trágyázását is. A 2015-ös évben, majd 2018-ig minden évben újabb két hektárt kívánunk beültetni. **A bevétel azáltal biztosított már a 2015. évben, hogy a Startmunka kiegészítő program biztosította támogatás révén már 2013. őszén telepítésre kerül az első hektár levendula ültetvény,** mivel a második évtől a telepített növények már alkalmasak lesznek arra, hogy levendula olajat, szárított levendulát valamint egyéb készítményt készítsünk belőlük. Az elkövetkezendő években tervezzük a levendulaültetvény ápolásához, műveléséhez, a termés aratásához, feldolgozásához szükséges gépek, berendezések, felszerelések (lepárló berendezés, vákumcsomagoló gép, stb) beszerzését, amely minden igényt kielégítően alkalmas a jó minőségű „levendula-termék” előállítására. Az eszköz beszerzésére, amennyiben lehetőségünk kínálkozik a jövőben Európai Unió támogatást kívánunk igénybe venni.

Piackutatás, piacfelmérés:

Az elvégzett piacfelmérés alkalmával látogatást tettünk a pannonhalmi levendulaültetvényre. Az Apátság területén betekintést nyerhettünk a levendulatermesztés folyamatába a telepítéstől a feldolgozáson át az értékesítésig. Látogatásunkkor az ottani szakemberektől szóbeli ígéretet kaptunk a kezdeti lépések megtételéhez nyújtandó segítségnyújtásra kezdve a tövek beszerzésétől, a telepítés, majd az aratást követően a feldolgozott késztermék (szárított, lepárlott, stb) piacra történő juttatásáig.

Az Ózdi Szociális Szövetkezet tevékenységei:

0128. Fűszer-, aroma-, narkotikus, gyógynövény termesztése (Főtevékenység)

További tevékenységek:

0111 Gabonaféle (kivéve: rizs), hüvelyes növény, olajos mag termesztése

0113 Zöldségféle, dinnye, gyökér-, gumónövény termesztése

0119 Egyéb, nem évelő növény termesztése

0125 Egyéb gyümölcs, héjastermésű termesztése

0128 Fűszer-, aroma-, narkotikus, gyógynövény termesztése

0129 Egyéb évelő növény termesztése

0130 Növényi szaporítóanyag termesztése

0161 Növénytermesztési szolgáltatás

0210 Erdészeti, egyéb erdőgazdálkodási tevékenység

1039 Egyéb gyümölcs-, zöldségfeldolgozás, -tartósítás

1082 Édesség gyártása

1083 Tea, kávé feldolgozása

1084 Fűszer, ételízesítő gyártása

1610 Fűrészárugyártás

2020 Mezőgazdasági vegyi termék gyártása

2042 Testápolási cikk gyártása

2053 Illóolajgyártás

2059 M.n.s. egyéb vegyi termék gyártása

2110 Gyógyszer alapanyag gyártás

2120 Gyógyszer készítmény gyártása

4622 Dísnövény nagykereskedelme

4631 Zöldség-, gyümölcs-nagykereskedelem

4637 Kávé-, tea-, kakaó-, fűszer-nagykereskedelem

4675 Vegyi áru nagykereskedelme

4721 Zöldség, gyümölcs kiskereskedelme

4775 Illatszert-kiskereskedelem

4729 Egyéb élelmiszer-kiskereskedelem

8412 Egészségügy, oktatás, kultúra, egyéb szociális szolgáltatás (kivéve: társadalombiztosítás) igazgatása

8424 Közbiztonság, közrend

8130 Zöldterület-kezelés

9499 M.n.s. egyéb közösségi, társadalmi tevékenység

4. „A” változat: A foglalkoztatás közfoglalkoztatás keretén belül

Az Országgyűlés az értékteremtő közfoglalkoztatás jogi kereteinek megteremtése és a munkaképes lakosság munkához juttatása, az álláskeresők foglalkoztatásának elősegítése érdekében megalkotta a a közfoglalkoztatásról és a közfoglalkoztatáshoz kapcsolódó, valamint egyéb törvények módosításáról szóló 2011. évi CVI. törvényt, amelynek értelmében a létrehozni tervezett Ózdi Szociális Szövetkezet közfoglalkoztató lehet az alábbiak szerint:

1. §. (3) Közfoglalkoztató lehet:

i) a (2) bekezdés *d)* pontjában meghatározott feladatok ellátása esetén a szociális szövetkezet,

(2) Közfoglalkoztatási jogviszony olyan munkára létesíthető, amely

d) a helyi vagy azon túlmutató közösségi - így különösen - egészségmegőrzési, szociális, nevelési, oktatási, kulturális, kulturális örökség megóvása, műemlékvédelmi, természet-, környezet- és állatvédelmi, gyermek- és ifjúságvédelmi, a munkaviszonyban és a polgári jogi jogviszony keretében megbízás alapján folytatott sporttevékenység kivételével sport, közrend és közlekedésbiztonsági, ár- és belvízvédelmi célú, közforgalom számára megnyitott út, híd, alagút fejlesztéséhez, fenntartásához és üzemeltetéséhez kapcsolódó szükségletek kielégítését szolgáló feladat.

Az Ózdi Szociális Szövetkezet a bemutatott levendula termesztés mellett a törvény által megfogalmazott fenti tevékenységek ismeretében kíván a lehetőségek minél szélesebb

körben történő kihasználásával közfoglalkoztatóként megjelenni. A foglalkoztatni tervezett létszám a szövetkezet által vállalt kiegészítő feladat függvényében változó.

5. Kockázati tényezők

1. SWOT analízis szociális szövetkezet

<p style="text-align: center;">ERŐSSÉGEK</p> <ul style="list-style-type: none"> - alapító tagok szakmai hozzáértése, tapasztalata - kiváló szervezési készség - a tagok a tulajdonosok, egyéni érdekelttség van - Alapanyag termesztése saját területen - Az értékesítendő áruk egy része nem igényel pótlólagos beruházást 	<p style="text-align: center;">GYENGESÉGEK</p> <ul style="list-style-type: none"> - Nem elegendő infrastruktúra - kiforratlan szervezeti forma - Alacsony tag létszám - Nem kielégítő tőkeerő - Megcélzott piac távolsága
<p style="text-align: center;">LEHETŐSÉGEK</p> <ul style="list-style-type: none"> - Közfoglalkoztatás keretén belül biztosítható a személyi és dologi feltételek egy része - Még több pályázati lehetőség kihasználása - Munkánk pozitív hozzájárulása a környezeti állapothoz és a társadalmi igények kielégítéséhez 	<p style="text-align: center;">VESZÉLYEK</p> <ul style="list-style-type: none"> - Időjárási viszonyok nem megfelelő hatása - Alkalmazott közfoglalkoztatottak átlagostól magasabb fluktuációja - célcsoport passzivitása - kiszolgáltatott a piaci versenynek

6. Összegzés

Napjainkban jellemző a közmunkára helyezett kiemelkedő hangsúly, mindezt úgy, hogy jogosan elvárja az értékteremtést, illetve a tartós munkahelyek létrehozását. Nyilvánvaló szándék, hogy a helyi közösségek törekedjenek önellátásra, amely egyre inkább látszik a kiírt pályázatokon, vagy a STARTMUNKA mintaprogramok támogatásán.

A létrehozandó Ózdi Szociális Szövetkezet tevékenységeit úgy kívánja megválasztani, hogy ezáltal a működését minél költséghatékonyabban tudja biztosítani. Cél a racionális gazdálkodás megvalósításával a pozitív eredmény elérése. Terveink szerint a program megvalósításával önfenntartó munkahelyek jönnek létre.